

ΚΑΤΥΔΑΤΑ

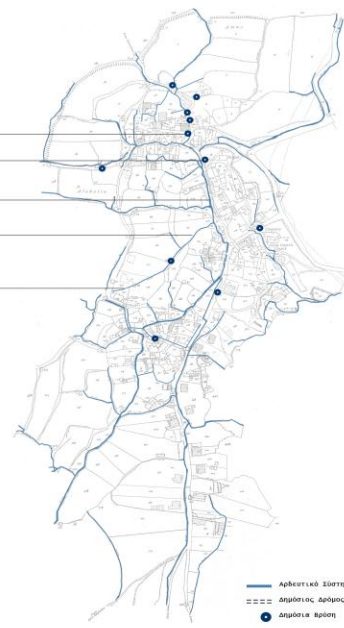
Τα Κατύδατα βρίσκονται σε απόσταση 54 χιλιομέτρων από τη Λευκωσία και είναι ουσιαστικά περικυκλωμένα από την πράσινη γραμμή. Είναι ημιορεινό χωριό κτισμένο σε υψόμετρο 275 μέτρων και πολύ κοντά στη θάλασσα που δυστυχώς δεν έχει πλέον πρόσβαση λόγω της τουρκικής κατοχής. Το χωριό κατοικήθηκε από την πρώτη εποχή του χαλκού. Ο χαλκός αποτελεί το σήμα κατατεθέν ολόκληρης της περιοχής, αφού το χωριό βρίσκεται κτισμένο στους πρόποδες του λατομείου της Σκουριώτισσας και συγκεκριμένα του κοιτάσματος της Φουκάσας. Από το χωριό περνούσε ο κυπριακός σιδηρόδρομος και επίσης ακόμα ένας σιδηρόδρομος ο οποίος μετέφερε το μέταλλευμα από τη Φουκάσα στο Ξερό. Οι περισσότεροι κάτοικοι εργάζονταν στα γειτονικά μεταλλεία Φουκάσας, Μαυροβούνιου, Απλικι μέχρι το 1974 που το χωριό ήταν σε άνοση. Μετά το κλείσιμο των μεταλλείων το χωριό μαράθηκε. Σήμερα ο πληθυσμός του χωριού φτάνει τους 100 κατοίκους σε αντίθεση με το 1960 όπου οι κάτοικοι ξεπερνούσαν τους 360. Τέλος, τα παλιά σπίτια που παρουσιάζονται στα Κατύδατα είναι κτισμένα από ψιλόπλινθο, τα περισσότερα διαρροφή (ανάι/κατώι) με τυπικές κυπριακές αυλές.

ΥΔΑΤΑ

Το όνομα του οικισμού το πήρε από τα πολλά υπόγεια νερά που ευλογήθηκε να έχει. Η ανάπτυξη των οικοδομών στο χωριό γίνεται στα υψηλότερα σημεία και απέναντι από αυτά τα χαμηλότερα στρώματα, αποτελούν τα ιδιωτικά περιβόλια των κατοίκων. Η ανάπτυξη του αρδευτικού συστήματος γίνεται δεξιά και αριστερά του δρόμου με καταλήξεις από ψηλά σημεία σε χαμηλότερα. Οι διακλαδώσεις αυτές γίνονται μεμονωμένα για κάθε σπίτι με τα δικά του περιβόλια για την καλλιέργειά τους. Η παροχή νερού στα περιβόλια γίνεται με την παρουσία μικρών φραγμάτων στις διακλαδώσεις του συστήματος αφήνοντας τη βαρύτητα να δράσει, αφού το νερό εκχύνεται ορμητικά στις καλλιέργειες.

Η παρουσία αλευρόμυλου υπογραμμίζει την σημασία των αρδευτικών συστημάτων στην περιοχή.

Υψόμετρο (μέτρα)

- 235 - 244
- 245 - 254
- 255 - 264
- 265 - 274
- 275

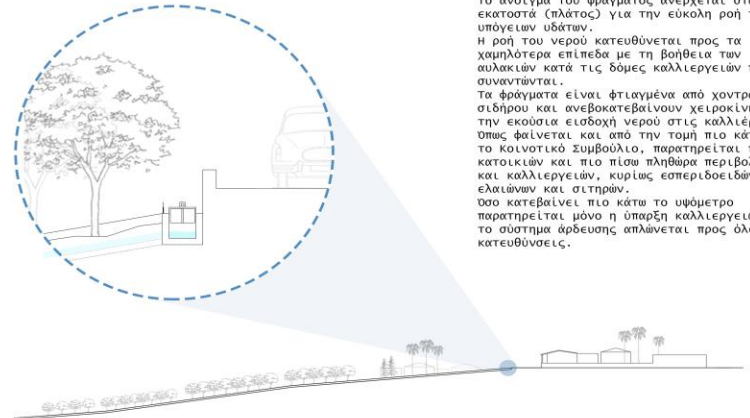

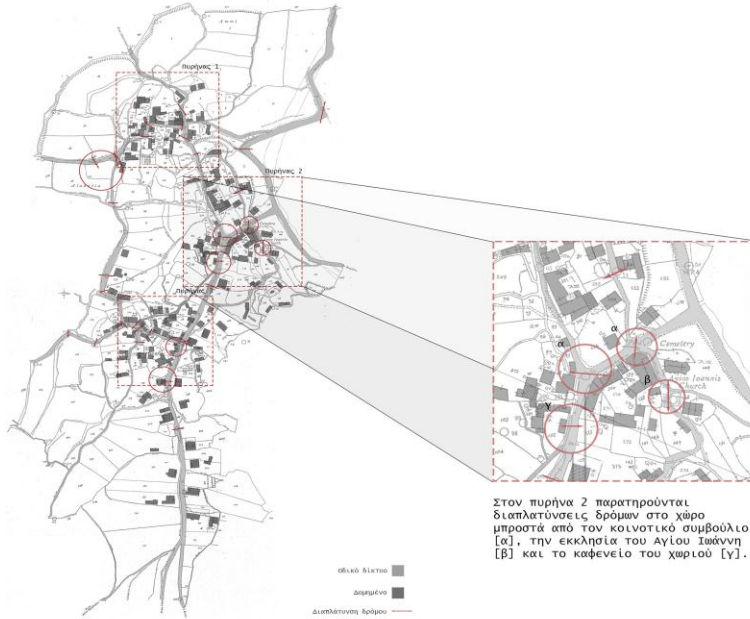
ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΕΣ

Το χωριό είναι κτισμένο σε υψόμετρο 275 μέτρων. Οι οικοδομές αναπτύσσονται σε πυρηνές κατά μήκος ενός μεγάλου μήκους κεντρικού δρόμου σε υψηλό υψόμετρο. Το άνοιγμα του φράγματος ανέρχεται στα 60 εκατοστά (πλάτος) για την εύκολη ροή των υπογείων υδάτων.

Η ροή του νερού κατευθύνεται προς τα χαμηλότερα επίπεδα με τη βοήθεια των αυλακίων κατά τις δομές καλλιέργειών που συναντώνται. Τα φράγματα είναι φτιαγμένα από χοντρά φύλλα σιδήρου και ανεβοκατεβαίνουν χειροκίνητα για την εκούσια εισαγωγή νερού στις καλλιέργειες, όπως φαίνεται και από την τομή πιο κάτω από το κοινοτικό συμβούλιο, παρατηρείται πύκνωση κατοικιών και πιο πίσω πλήθωρα περιβολιών και καλλιέργειών, κυρίως εσπεριδοειδών, ελαιάνων και σιτηρών.

Τσο κατεβαίνει πιο κάτω το υψόμετρο παρατηρείται μόνο η ύπαρξη καλλιέργειών αφού το σύστημα άρδευσης απλώνεται προς όλες τις κατευθύνσεις.

Στον πυρήνα 2 παρατηρούνται διαπλάτυνσεις δρόμων στο χώρο μπροστά από τον κοινοτικό συμβούλιο [α], την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη [β] και το καφενείο του χωριού [γ].

ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο οικισμός επεκτείνεται σε μεγάλο βαθμό οριζόντια και ακολουθεί την επίπεδη μορφολογία του εδάφους. Έχει αραχή πολεοδομική οργάνωση και φαίνεται να οργανώνεται σε τρεις πυρήνες. Ένας γύρω από την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη, ένας γύρω από την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής και ένας βόρεια του χωριού.

Παρατηρείται μια διαπλάτνωση του δρόμου σε κομβικά σημεία του χωριού, κυρίως στους χώρους που βρίσκονται οι βρύσες όπου όπως φαίνεται αποτελούν χώρους κοινωνικοποίησης. Ίδιος ο χώρος της Πολιόβρυσης φαίνεται να έχει την μεγαλύτερη διαπλάτνωση από όλες τις βρύσες και είναι σύγυρο ότι είχε καιρό ρόλο στον κοινωνικό βίο του χωριού. Επίσης, διαπλάτνωση υπάρχει και μπροστά από κτίρια δημόσιου χαρακτήρα όπως οι εκκλησίες, το κοινοτικό συμβούλιο και τα καφενεία του χωριού.

Το μεταλλείο της Σκουριώτισσας στην Κύπρο, είναι το αρχαιότερο μεταλλείο χαλκού στον κόσμο, που από τα χρόνια του Ομήρου, κι ακόμη πιο πριν, συνεχίζει μέχρι σήμερα να παράγει χαλκό.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Στον πυρήνα 2 δίπλα από το κοινοτικό συμβούλιο αναπτύσσεται η κατοικία η οποία θα μελετηθεί στην συνέχεια.

Η πιο πάνω κατοικία επιλέχθηκε λόγω των διαφόρων φάσεων που δέχθηκε αλλαγές στο πέρασμα του χρόνου.

Ενδιαφέρον καθίσταται ότι ανακινήθηκε αρχαίο μνημείο, γεγονός που δεν επιτρέπει βάση του νόμου να υποστεί περαιτέρω αλλαγές.

Αυλή κατοικίας βόρεια

Πρόσψη κατοικίας νοτιοδυτικά

Αυλή κατοικίας νοτιοανατολικά

Κατάσταση Τεμαχίου - φάση 1

Μέρος οικισμού σε υψηλότερο επίπεδο από αυτό της παρούσας κατοικίας ο οποίος κηρύχθηκε Αρχαίο Μνημείο από το κράτος.

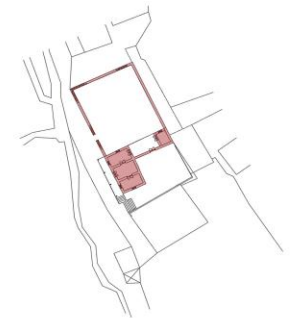
Κατάσταση Τεμαχίου - φάση 2

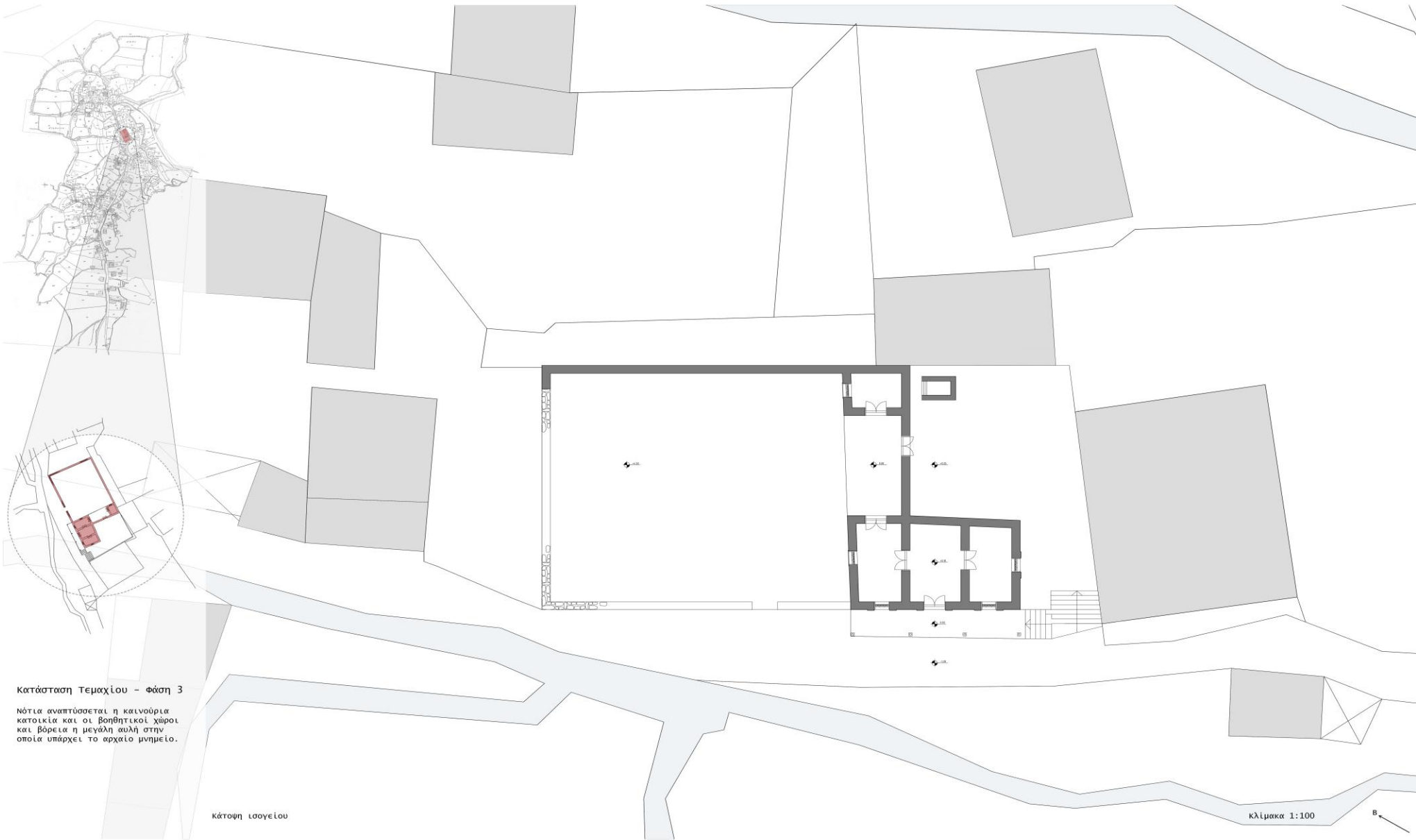
Ιδιοκτησία του Πάτερ του χωριού. Νότια αναπτύσσεται η κατοικία βόρεια τα λουτρά και ενδιάμεσα αυτών, η αυλή και οι βοηθητικοί χώροι.

Κατάσταση Τεμαχίου - φάση 3

Ιδιοκτησία οικογένειας του Πάτερ του χωριού. Νότια αναπτύσσεται η κοινοβούρια κατοικία και οι βοηθητικοί χώροι και βόρεια η μεγάλη αυλή.

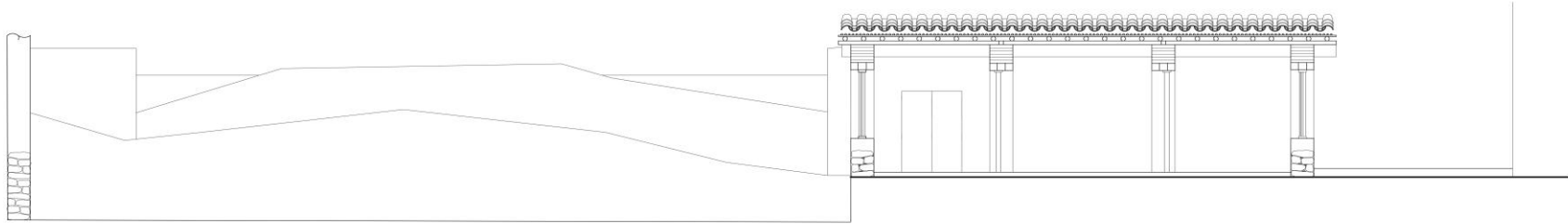
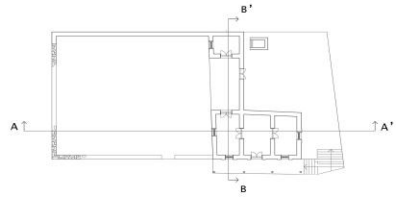
Κατάσταση Τεμαχίου - Φάση 3

Νότια αναπτύσσεται η καινούρια κατοικία και οι βοηθητικοί χώροι και βόρεια η μεγάλη αυλή στην οποία υπάρχει το αρχαίο μνημείο.

κάτοψη ισογείου

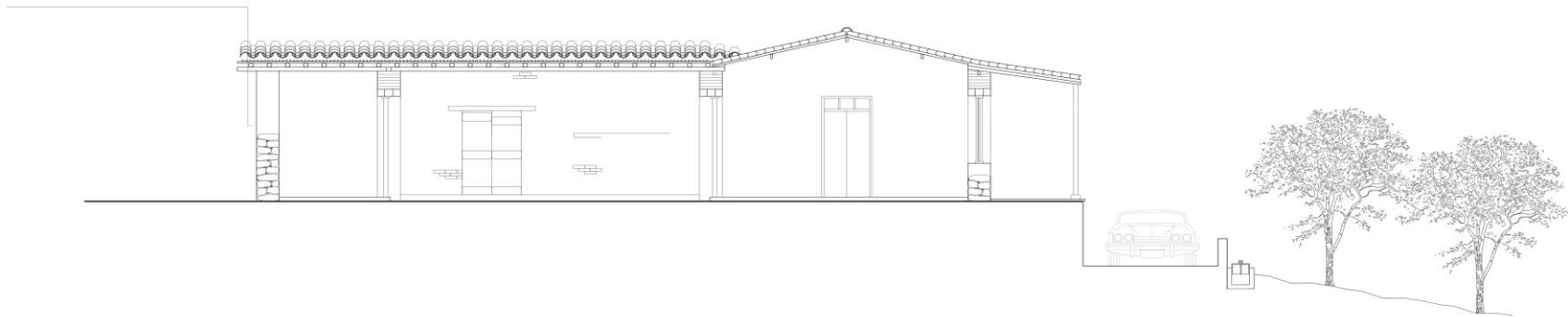
κλίμακα 1:100

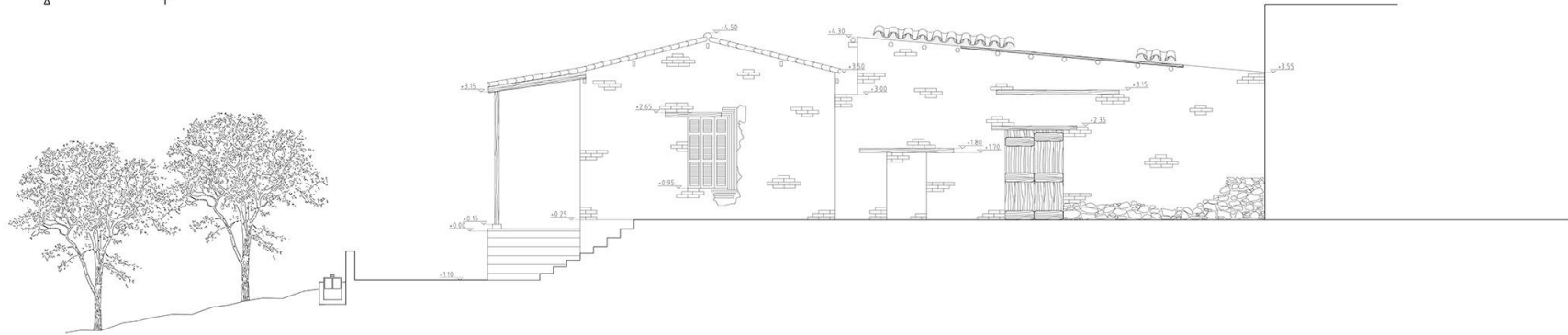
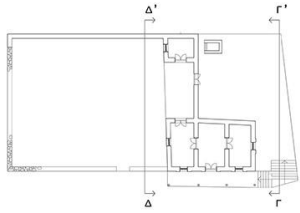
Τομή A-A'

κλίμακα 1:50

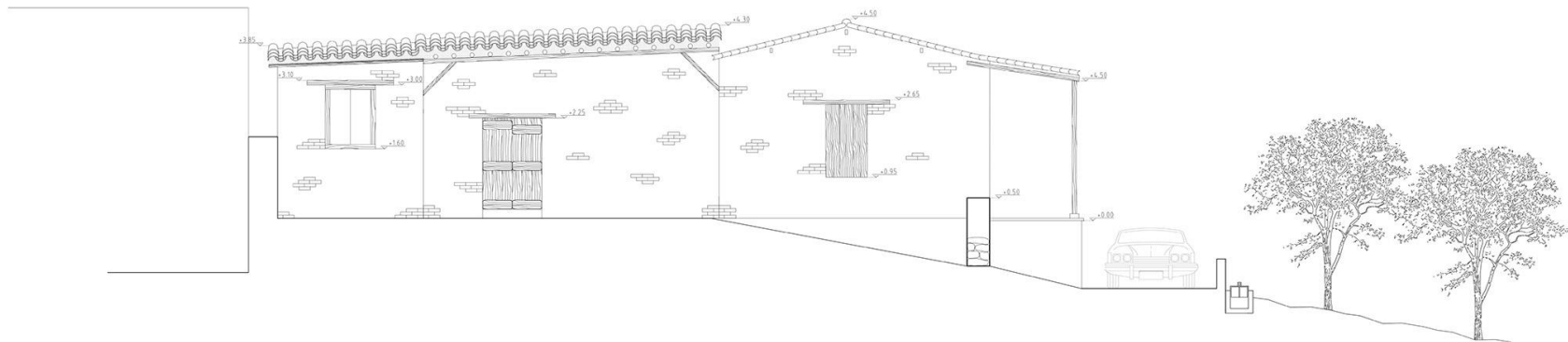
Τομή B-B'

κλίμακα 1:50

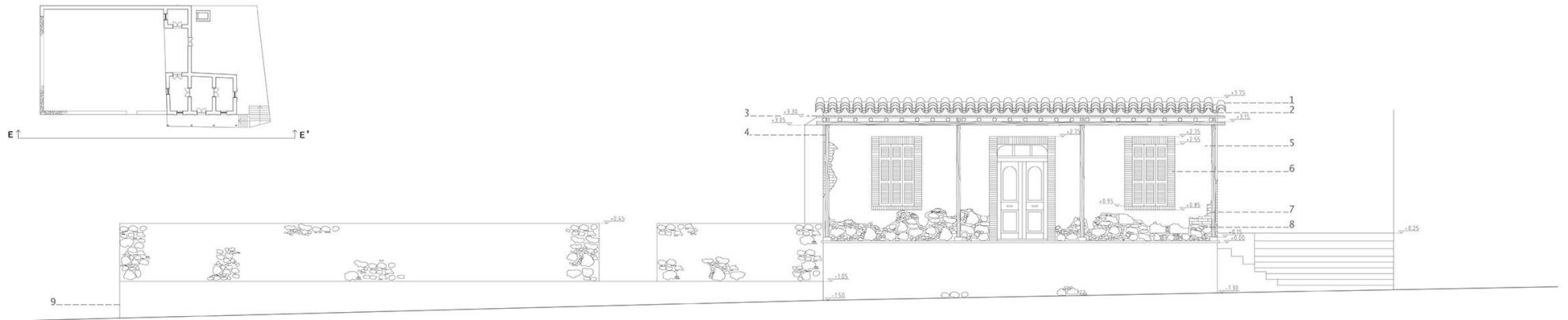
Τομή Γ-Γ'

κλίμακα 1:50

Τομή Δ-Δ'

κλίμακα 1:50

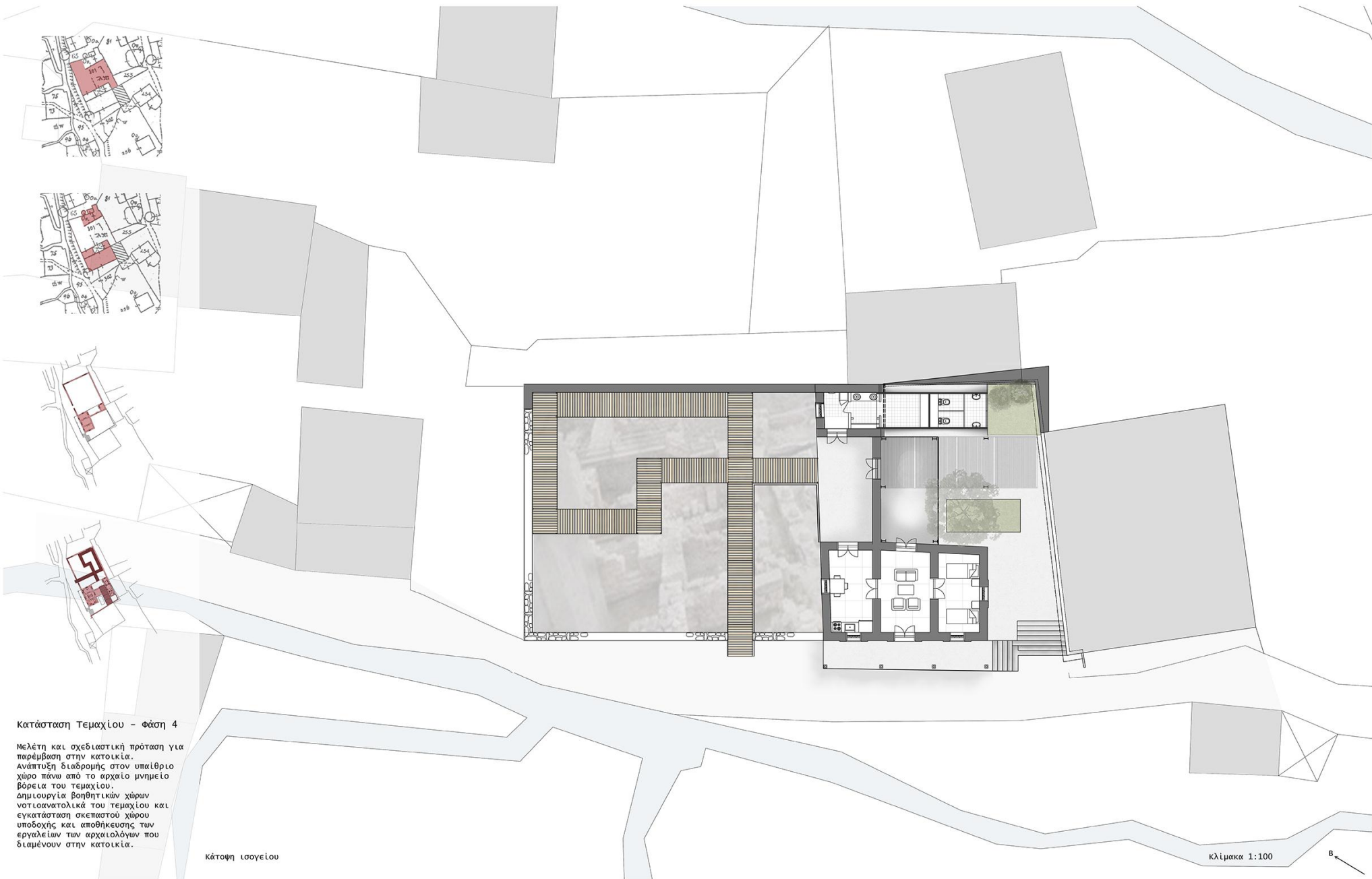

Τομή Ε-Ε'

Κλίμακα 1:50

1.	Κεραμίδι			
2.	Κονίαμα			
3.	Ψάθα καλάμι			
4.	Ξύλο			
5.	Ασβέστης			
6.	Οπτόλιθος			
7.	Ωμόπλινθος			
8.	Πέτρες Χαλίκια			
9.	Φυσικός βράχος			

Κατάσταση Τεμαχίου - Φάση 4

Μελέτη και σχεδιαστική πρόταση για παρέμβαση στην κατοικία.
 Ανάπτυξη διαδρομής στον υπαίθριο χώρο πάνω από το αρχαίο μνημείο βόρεια του τεμαχίου.
 Δημιουργία βοηθητικών χώρων νοτιοανατολικά του τεμαχίου και εγκατάσταση σκεπαστού χώρου υποδοχής και αποθήκευσης των εργαλείων των αρχαιολόγων που διαμένουν στην κατοικία.

Κάτοψη Ισογείου

Κλίμακα 1:100

Β

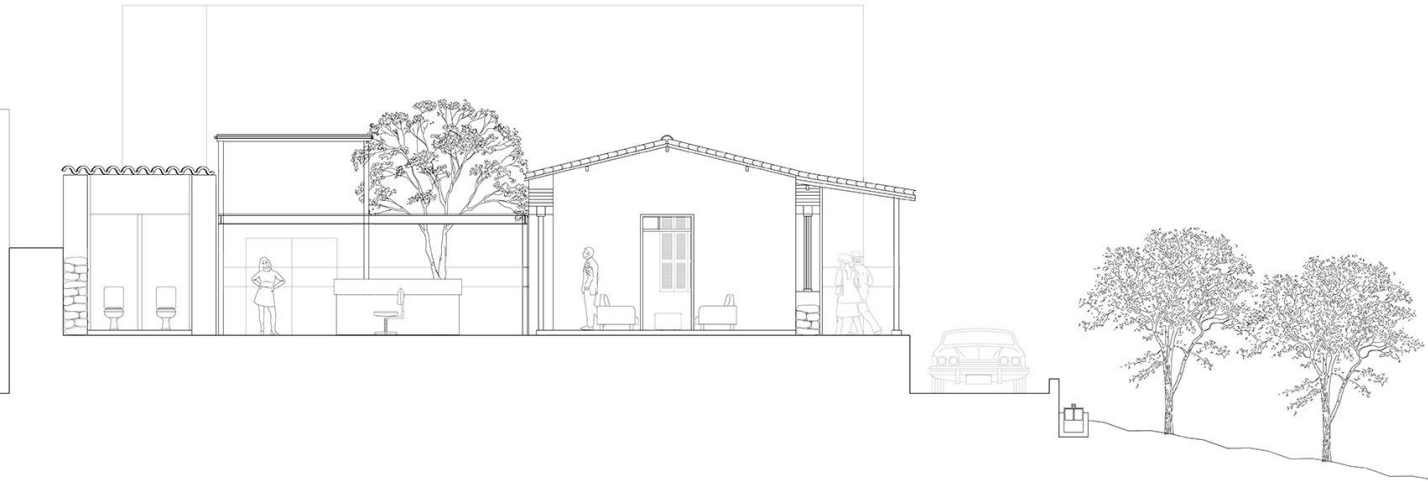
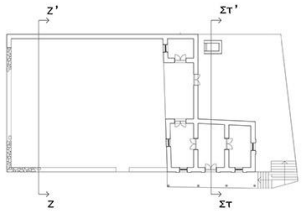

κάτοψη οροφής

κλίμακα 1:100

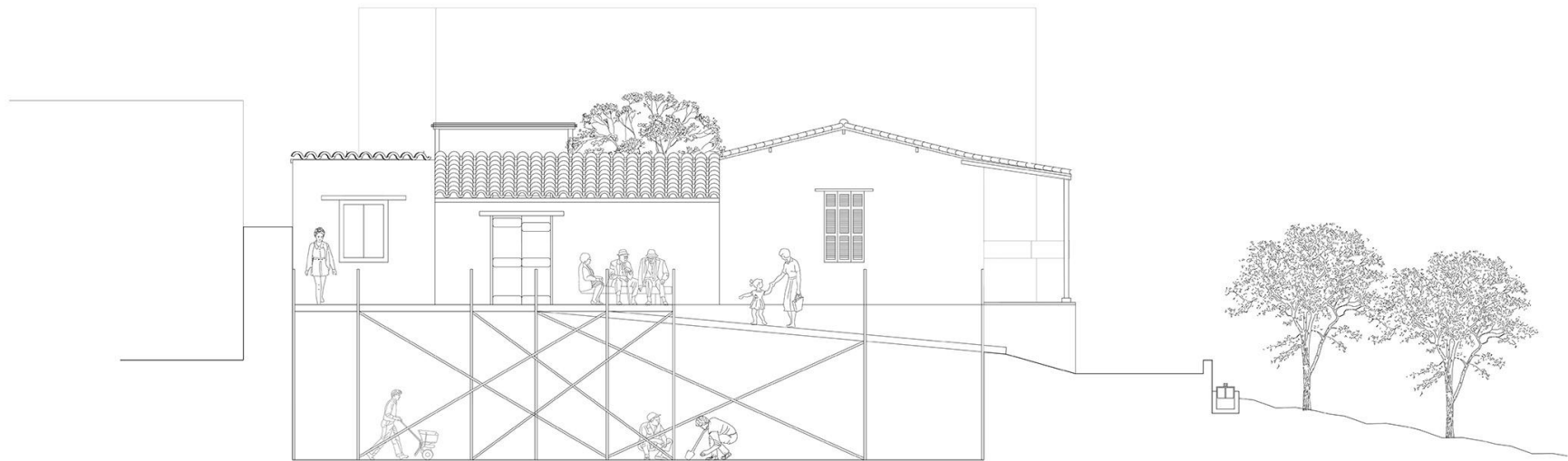
Β

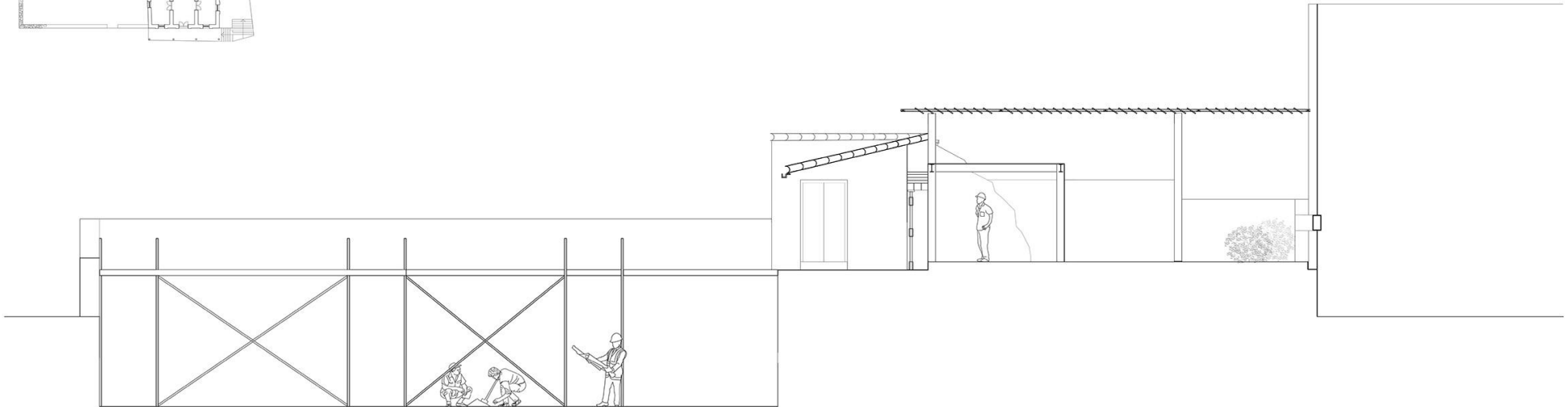
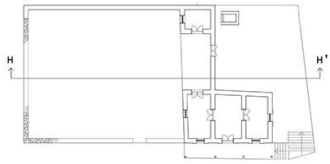
Τομή ΣΤ-ΣΤ'

Κλίμακα 1:50

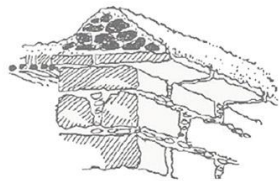
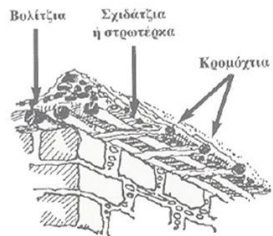
Τομή Z-Z'

Κλίμακα 1:50

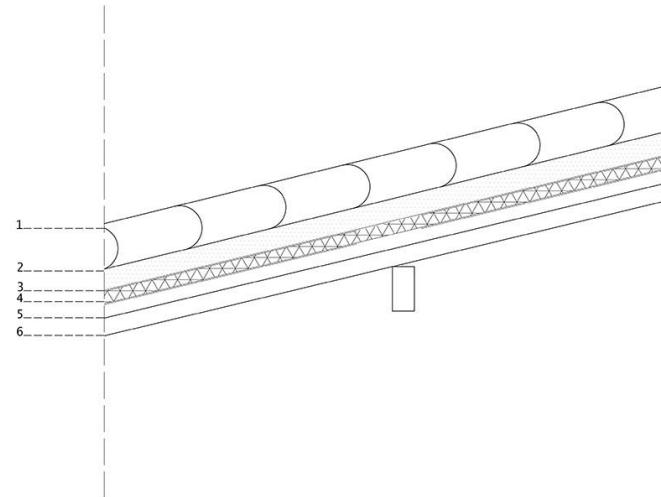

Τομή Η-Η'

Κλίμακα 1:50

Δρ. Μαρία Φιλοκύπρου

ΛΕΠΤΟΜΕΡΙΑ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΟΡΟΦΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Κεραμόβια
2. Κονίαμα
3. Υγρομόνωση
4. Θερμομόνωση
5. Καλάμια
6. Ξύλινη δοκός

